

KURIER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 22. Stycznia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG VS. d. 10 stycznia. Leib Kozackiego pólku Rotmistrz Biriukow otrzymał rangę Półkownika. Leibgwardyi Preobrażeńskiej Kapitan Tatiszczew, Siemionowskiej Lewin zostali Półkownikami. Woyska Dońskiego Podpółkownik Mielnikow Półkownikiem. Korpusu inżynierow Podpółkownik Spengler Półkownikiem, Major Trusson Podpółkownikiem. Uwalniając się od służby GM. Rostowski z mundurem, Półkownik Markow, Podpółkownik Rodionow z mundurem i pensją całej gaży w nagrodę ran odniesionych na wojnie, iakoteż Półkownik Argamakow. Półkownik Berlir umieszczony w armii.

Szlachta Gubernii Kurlandzkiej podczas ostatniej wojny własnym kosztem w Mitawie dom oporządziła; w którym Officyerowie armii Rosyjskich chorzy i ranieni zuaydować mieli opatrzenie i wygodę. Ci wszyscy do zdrowia przyszedłszy dali świadectwo przed Ryskim Gubernatorem wojennym G. infanteryi Buxhewden, z iak wielką troskliwością w pomienionym domu opatrywani byli, nadto jeszcze którzy na kampanii własność utracili, wychodząc z onego mieli dostarczone sobie potrzeby wszystkie. J. J. Mość Szlachcie Kurlandzkiej raczył oświadczyć najwyższe ukontentowanie i wdzięczność swoją za tak znamienity i chwały godny postęp k w osobnym piśmie, i rozkazał ażeby ta iey uczynność po całym państwie była ogłoszona.

LONDYN d. 20 grudnia. Admirał Sidney Smith przysłał rządowi dokładną wiadomość o ustąpieniu z Lisbony Portugalskiego Regenta. Opisując nie będziemy, co nieszczęśliwego pana przywiodło do najsmutniejszej potrzeby, iaką jest opuszczenie tronu dziedzictwem wziętego od przodków. Siadł na okręt z całą rodziną która składa się z 15 osob; eskadra iego liczy 8 okrętów liniowych, 5 fregat, 3 korwety, blisko 40 statkow przewozowych, wszystkie zaś napełnione ludem i sprzętami, iakie w nagłym pośpiechu zabrać można było. Powitawszy na morzu otwartem wodz Angielski Xiążęcia zprzymierzonego ze wszelką uczciwością dostojęństwu i nieszczęściu należną, płynącemu do Brezylji przydał z własnej flotty dla bezpieczeństwa okręta London od 98 armat, Monarcha, Bedford, Marlborough od 74; bo chociaż dziś po morzu nie krążą prawie eskadry Francuzkie i Hiszpańskie, kazała roztropność przewidzieć podobne przypadki i zapobiedz wszystkim.

Jeden z liniowych okrętów Portugalskich tylko zawinął do Plymouth, podobno dla naprawy i zabrania potrzebnych rzeczy w długiej żegludze; inne wszystkie były opatrzone przyzwoicie, i za-

pewne nie lękały się niedostatku, iak gloszono; ponieważ z Lisbony prosto płynęły do Amerykańskich dzierżaw narodu swego. Sidney Smith sam został przed uściem Tagu, i port Lisboński zamyka ściśle, iak Admiralicya kazała, która iemu posyła znaczne posiłki w okrętach liniowych. Foudroyant, Yorck od 84 armat z Cork tam poszły; Admirał Keats z Portsmouth większy posiłek prowadzi. Na końcu Sierpnia Regent napisał wyraźny rozkaz Gubernatorowi Madery, ażeby wyspę poddał Anglikom, gdy będzie wezwany. To pismo w ręku naszych Ministrow złożone, dziś skutek bierze, ponieważ Admirał Hood z Irlandji wyprowadził eskadrę i woysko lądowe, które iak rozumiemy zostaną przyjęte do portu i twierdz Madery bez trudności.

Dawno Brytannia-W. tak ogromnej potęgi razem z portów swoich na iedną wyprawę nie wysyłała, iaką teraz prowadzi z Portsmouth Admirał Cotton; zamiar iego niewiadomy, to pewna że przez dni kilka w portach naszych Officyerowie służby morskiej zatrudniali się pilnie zbieraniem sterników; żaden do tej flotty nie został przyjęty, dopóki na ścisłym examine nie okazał, że zna doskonale miejsca i nadbrzeża niektóre; ztąd wniosek łatwy, że Cotton płynie dotakich krajów, gdzie rzadko uczęszczają Angielskie floty. Przeważa w narodzie opinia, iż Ministrowie chcą koniecznie ponowić przedsięwzięcie zawojuowania Buenos Ayres, a przez to uślać drogę do wydarcia koronie Hiszpańskiej wszystkich dzierżaw Ameryki południowej. Tym sposobem nie tylko Regent otrzyma hoyną nagrodę za ztracenie dziedzicznej Portugallji, ależ Angielski naród, któremu porty Europejskie zamknięto, w Brezylji, Plata, Chili, Peru kandel zyskowny prowadzić będzie. Gdyby się to powiodło, później Admiralicya pomyśli o podbiciu Terra Firma, i Mexiku.

Sami tylko Amerykanie północni mogą położyć tamę wysokim zamysłom; gdyż Europejskie nieprzyjaciół naszych porty zapewne Admiralicya tak ściśle zamykać każe, aby Francuzom, Hiszpanom, Hollendrom nie podobno prawie było przesłać posiłki znaczne do nowego świata; mówimy znaczne, gdyż mniejsze nie przeszkadzają Brytannii W. wykonać ważne przedsięwzięcie. Rzecz cała dziś jest w ręku wodzow; a i jeżeli nieprzyjaciół może zaufać sprawiedliwie zwyciężcy Wice Królowi Liniers, z naszej strony do brani Admirałowie i Generałowie są na czele wyprawy; morskiego i lądowego żołnierza wybor im dano; między regimentami iasnicią najbardziej wzięte z Hannowerskiego legionu sławą okryte

z Coppenhagskiego zwycięstwa. Kongres Amerykański opieszały jest w czynnościach swoich, iak więc bywać zwykło w narodzie wolnym, gdzie rzadko zgadzają się wszyscy. Deputacya wyznaczona do roztrząsania pisma przysłanego od Prezydenta nie podaie rapportu. Poseł Erskine łagodzi umysły w Washington stolicy, Rose dokonuje dzieło obu stronom pożądane za przybyciem swoim. Tymczasem odmienia się rzeczy postać; już na wielu morzach Angielscy żeglarze zatrzymywać przestali i przetrząsać Amerykańskie statki, nigdzie nie zabierają z nich maytków podanych RPtey, owszem nawet Anglików zostających w służbie; zadziwi postępek taki naprzód Amerykanów, daley zastanowi uwagę, gdy uyrzą podobieństwo i łatwość przywrócenia zgody, na koniec uczyni powolniejszymi w odnowieniu handlowych związków z Brytanią W. która dziś jedyna może tysiącnym okrętom RPtey zamknąć lub otworzyć porty całego świata, i dać handel jeśli nie nayszykowniejszy, iakikolwiek przecie, i koniecznie potrzebny.

Wszystkie już okręta powracające z nieszczęśliwej wyprawy na Buenos Ayres przedsięwziętej powróciły; świadkowie wszyscy oskarżającym i obwinionemu potrzebni przed sądem stanęli. G. Achmuty z nieiaką zaciętością i uporem dowodzi G. Whitelocke, iż przez jego winę Angliacy klęskę ponieśli. Gdyby tego dowiódł, gdyby wódz nieszczęśliwy został ukarany, o nieumiejętność tylko sądzony być może; a w tym przypadku, zdaniem W. Fryderyka winniejszy jest kto jego na wyprawę posłał; o zdradę oyczyzny zapewne skarżony nie będzie. Lecz w Anglii wojskowe przepisy tak ściśle są i surowe, iż nawet okrutnie tych karzą, którzy przez nieumiejętność nie dopełnili, czego się spodziewano po nich; dość jest przypomnieć ukaranego śmiercią Admirała Bing podczas wojny 7 letniej.

Obywatele Hrabstw i wielu miast Angielskich zważając w jakim stanie dziś znajduje się naród, którego upadają rękodzieła, niszcze handel, chcieli podawać usilne proźby do Tronu, ażeby Król położył koniec przewlokłej wojnie, i dawne źródła powszechnej pomyślności i dostatków otworzyć kazał. Gdyby to uczyniła część większa ludu Angielskiego, nie mógłby oprzeć się chęci powszechnej Monarcha, Ministrowie byliby oddaleni, powróciłby pokój. Lecz Administracya do dzieła rąk swoich przykleiona, przez dobranych przyjaciół i stronników dotąd potrafiła odwrócić podobne proźby; żadna prawie nie jest podana Królowi; wstrzymali się Angliacy widząc z podziwieniem, że niedostatku żywności kray nie zna, że papiery skarbowe i bankowe nie tylko nie upadają, owszem podniosły się do 65 procentów, na jakim stopniu nie były za rządów nawet Pitta podczas wojny. Co bez wątpienia przypisać trzeba skrytym zabiegom Ministrow, którzy mając w ręku skarb narodowy teraz dość dobrze napełniony, umięją wielkich dostatków używać na wstrzymanie upadku pomienionych papierów, który zdawał się nieuchronny i konieczny.

Każdy z Anglików dziś czeka niecierpliwie zwołania Parlamentu; jeżeli w obu izbach Administracya terażniejsza jeszcze znajdzie większość głosów, iaką dawniej miała, wątpić nie trzeba iż Brytania W. śmiało narażać się będzie na wszelkie niebezpieczeństwa w nierównej walce przeciwtyłu narodom, byleby tylko utrzymała nad morzem panowanie, którego stratę każdy z Anglików poczytuje za ostateczny już i niezwrótny upadek narodu.

O Królu Szwedzkim nie ma dotąd pewności, trwać będzie w przymierzu naszym, czyliż przymie sprawę powszechną Mocarstw Europy lądowej. Z okoliczności wysłania nowego posła do Sardynii pisma Oppozycyjne żartują z Ministrów, że za ich sprawą Jerzy 3 w żadnym z miast stołecznych nie utrzyma dziś Ambassadorów, prócz Cagliari; sam ieden Hill u Dworu Wiktora Amadeusza mieszkając kierować będzie obrótem interesów politycznych Brytanii W; od niego Ministrowie nasi iedynie odbierać mają rady, preestrogi, projekta o wszystkiem co się dzieje w Europie całej, i stać może Anglii pomyślnego i przeciwnego. Co za odmiana! Dawniej Londyn był napełniony posłami narodów świata! dziś żadnego nie widzimy. Tych nawet Mocarstw pełnomocnicy, z którymi Król miał związek nayscisleyszy, dwór i stolicę opuszczają.

W Trybunałach naszych osądzono, dni temu kilka sprawę, która dowodzi iak ściśle są Angielskie prawa. Kupiec zbankrutował, oświadczywszy bankructwo chciał cokolwiek z pozostałego majątku zataić na przyszłe potrzeby swoje. Prawo każe podać wszystko nayszetelniej, utajenie nayszykowniejsze karze szubienicą, niby publiczne zło-dzieystwo dopełnione na szkodę już zgubionych wierzycielów. Rzeczony Kupiec nie mógł czyliż nie chciał zataić nad wartość 20 FS; przestępstwo iednak zawsze było wielkie przed obliczem prawa, i wyrok haniebnej kary szubienicznej koniecznie następował. Dostrzeżono ieszcze, iż księgi jego rachunkowe nie były dokładnie pisane. Zguba zdawała się nieuchronna i blizka; uszedł przecie kary; oto Patron znajduje w pozwie zamiast roku 1807 napisany tylko rok 807, rzecz przekłada sądowi; ten pisze wyrok że pozew nie ważny, a zatem bankrut tymczasowie wolny.

Hollandrzy na początku wojny do Indyi wschodniej posłali Admirała Hartsinck z kilku linowemi okrętami; ten człowiek niewiadomo dla iakich przyczyn łączyć się nie chciał z Admirałem Linois, mało krążył po morzach, i handlowi Angielskiemu najmniej był szkodliwym; to przynajmniej sprawił, że z osad Hollenderskich dość jeszcze mnogich w Azji żadna nie tylko przez nas wzięta, ale nawet napadniona dotąd nie była. Teraz kompania Indyjska wiadomość odbiera, że Hartsinck część większą maytków swoich przez śmierć i chorobę ztraciwszy, stanął nakoniec w stolicy Batavia, okręta kazał rozbroić i w porcie postawić na miejscu bezpiecznym, sam z ludem pozostałym w mieście bawił bezczynny. Tym spo-

sobem handel Angielski w tych stronach jest uwolniony od wszelkiej troskliwości; sami tylko korsarze wysp Francuzkiej i Reunion naprzykrzają się czasem, lecz tych poskramia Admirał Pellew ciągle krążący blisko brzegu.

Doniesienia przysłane z Jamaiki znaczą, iż Admirał Cochrane z 5 liniowymi okrętami zbliżył się do wysp Duńskich S. Krzyża, Tomasza, Jana, chcąc zapewne wykonać rozkaz od rządu odebrany względem opanowania onych. Gubernator wysłał mały statek z zapytaniem czegoby żądali Anglicy, i dla czego zbliżają się tak bardzo do brzegów; nasz komendant na to nic nie odpowiedział; więc Duńczycy ognia z armat zaczęli dawać i inne znaki czynić umówione, któremi lud cały, wysp pomienionych mieszkańcy zwoływać się zwykli do pospolitej obrony. Wodzowi Angielskiemu zbywa na żołnierzu lądowym; dopóki więc nie otrzyma tego posiłku, nieprzyjaciel bronić się łatwo może; batterye nadbrzeżne regularnym wojskiem i liczną milicją były już osadzone.

Między eskadrami przygotowanymi do wyjścia pod żagle położyć trzeba Admirała Otway, który z 7 okrętami liniowymi czeka w S. Helene ostatnich rozkazów. Zdrowie Króla polepszyło się w tych czasach tak dalece, iż w stanie zupełniejszym być prawie nie może. Sławny Doktor Willis, który przed lat 18 ratował Monarchę w smutnym przypadku, i nie raz później był onemu pomocny, niedawno życie zakończył w podeszłym wieku. Rząd Francuzki rozkazał, ażeby Amerykanie znajdujący się w liczbie Anglików zabranych w niewolę od początku teraźniejszej wojny, na wolność puszczeni i do własnej oyczyzny co rychlej odesłani byli, co bierzemy zadowodźciejszego niż dotąd było połączenia tych narodów.

COPENHAGA d. 2 stycznia. Pisma nasze rachują teraz naysilnie, iak wielką stratę poniosł Duński naród od zaczęcia kroków nieprzyjacielskich z Anglikami; a naprzód pokazują, że sama flotta wojenna z 76 większych i mniejszych statków złożona warta była najmniej 5 millionów talarów, ponieważ tu budowla okrętu od 90 armat kosztuje 250 t. od 84 212 t. i tym podobnie. Dział na cały flotcie liczone 2246; każde z oporządzeniem zupełnym kosztuje z t. talarów; suma więc wyniesie 13 millionów. Spręty wielorakie, ammunicye, drzewo, żelazo, miedź, pieńka, inne potrzeby okrętowe z arsenałów stolicy przez Pophama zabrane szacują na 40 millionów talarów, tak wielkie były wszystkiego zapasy. Zepsucie werftów, zabranie kilkuset Kupieckich statków z ich ładunkiem, szkody mieszkańcom Zelandyi poczynione przez Anglików podczas najeźdu, szkody sprawione w stolicy przez bombardowanie kłască trzeba na 20 millionów talarów. Ogół ogromny, którego Brytannia W. iakożkolwiek jest bogatą, nigdy opłacić nie zdoła w dzisiejszym będąc stanie, gdyby nawet chciała to uczynić, mniej jeszcze z przymusu gdyby zwyciężoną została, ponieważ wtenczas mieć nie będzie tych bogactw. Rachunek ze wszech

miar daremny; pożytek z niego ten iedyny być może, aby Duńczycy rozpamiętywając często wielkość klęsk poniesionych, mieli się odtąd na baczności, i pilnie chodzili w obronie własnej, według starodawnej nauki: szczęśliwy naród, który w czasie pokoju o wojnie myśli. Dziś sami z boleścią i zawstyżeniem poznali, iak był dla nich szkodliwy sen polityczny, którym zasypiali od lat wielu głęboko, zbyt ufając zwodniczej pogodzie, to jest słabej i bezbronnej obojętności której się trzymali.

Popham zabierając flotę Duńską dwóch okrętów tylko uprowadzić nie mógł, Dithmarsen od 74 armat, i drugi bezimienny od 90, ponieważ niedokończone były; obydwa jednak zepchnoń do morza z werftów zepsute, i już na nic nie zdadne; Admiralicja teraz rozebrać kazała na brzegu; drzewo i żelazo obrócić na budowlę szalup; większych okrętów i fregat jeszcze nie budujemy, nie mając ammunicyi potrzebnej; nawet podobno nie prędko budować zaczniemy; chociaż albowiem obywatele gorliwi z lasów swoich drzewo ofiarują bezpłatnie rządowi, świeże nie może być użyte wygodnie. Budowla szalup idzie z pośpiechem; lecz z tych pożytek nie wielki; na wiosnę ustanie bez wątpienia handel i żegluga Angielska w północnych stronach; napaści też powtórnej na brzegi nasze lękać się nie możemy. Zboża i wszelkiej żywności tak wielka jest obfitość w mieście, iż kupcy one zprowadzający teraz z zagranicy, taniej niż sami kupili przedawać, albo też odprowadzać muszą z kąd przywieźli. Minister Schimmelmanna zakupił szkła wiele, które chciał darować uboższym obywatelom stolicy; lecz okręt niosący ten towar z Niemiec utonął w Belcie większym.

Lord Gower powracający z Petersburga do oyczyzny dotąd bawi w Helsingborgu mieście Szwedzkim. W stolicy naszej przez rok teraz upłyniony narodziło się dzieci 3716, umarło osob pćci obojey 4307, tych licząc którzy podczas bombardowania zgineli. Posłowie zagraniczni u dworu Duńskiego dotąd w Kiel bawiący powracają do naszej stolicy.

STOCKHOLM d. 25 grudnia. Przed kilkoma dniami Królowa do nas przybyła, wczora sam Gustaw Adolf; powracających Monarchów po tak długiej niebytności obywatele witali uprzejmie, rząd tymczasowy przed odjazdem od Króla postanowiony przestał dziś być czynnym. O stanie politycznym narodu nic pewnego donieść nie możemy; jeszcze nie wyszedł Królewski rozkaz na zwołanie Seymu, o którym tak dawno mówiono za granicą i w kraju; nadzwyczajnych gotowości do wyprawy wojennej nie widać.

PARYŻ d. 2 stycznia. Napoleon Imperator z podróży Włoskiej tu powrócił; uprzedzili Monarchę W. X. Murat, Wice Connetable Berthier, Minister Champagny; krótko u nas bawić mają, i pośpieszą do departamentów Francyi południowej z Napoleonem. Rezerwa pod komendą Marszałka Moncey zbierająca się w Bordeaux coraz jest liczniejsza; nikt nie wie z pewnością, dla czego stoi w tych stronach. Równa wāt.

pliwość względem nagrody, obiecaney za Etru-
ryą małoletniemu Królowi; równa względem przy-
szego losu Portugallii zajętey; to tylko wiadomo
że rząd nasz wysłał do Lisbony kilka osob z ra-
dy stanu wyjętych, ażeby G. Junot pomagali
kray urządzić nowym sposobem. Politycy tutey-
si twierdzą, że dla Francyi, Europy, owszem sa-
mey Portugallii nic zdarzyć się nie mogło po-
myślniejszego, nad wyjazd Regenta do Brezylji;
lecz tego twierdzenia przyczyny nie objaśnia;
czas lepiej rzecz objaśni.

Do liczby narodów nie pewnych swojego lo-
su, według publicznych ogłosów należeć wkrót-
ce mają Szwajcary; słyhać że ta z RPtych Eu-
ropeyskich już ostatnia przyimie tytuł Królestwa,
i przejdzie pod rząd Marszałka Berthier, który
ma Xięstwo Neufchatel na iey granicach. Jeżeli
tak się stanie, prawdziwa będzie powieść, że do
Imperatora Napoleona w Mediolanie bawiącego
przysłana od Szwajcarów deputacya, oprócz po-
winszowania miała obowiązek na siebie włożony
prosić o rząd nowy i zniesienie Republikantskiej
konstytucyi. Cokolwiek nastąpi, tymczasem Ka-
tolicy Szwajcarscy są w niezgodzie z Apostol-
ską Stolicą; Nuncyusz Piusa 7 Testa Ferrata opu-
ścił zwyczajne mieszkanie w Lucerne, i przeniósł
się na inne miejsce oświadczywszy, że nie po-
wróci aż iemu będzie zadość uczyniono; przy-
czyna rozterki niewiadoma.

Napoleon w Mediolanie bawiąc konsyliarza
stanu Roederer ogłosił Ministrem skarbowym Kró-
lestwa Włoskiego. Zawczora w Senacie Francuz-
kim odprawiły się doroczne elekcyje, Lacede-
Prezydentem został, Hedouville, Herwyn Sekreta-
rzami, Monge, Aguesseau, Boissy d'Anglas, Va-
lence, Sers, Colchen administratorami funduszków
zgromadzenia swego.

G. Junot przysłał rządowi niektóre szczegó-
ły tyczące się wyjazdu do Brezylji Portugalskie-
go Regenta dotąd mniej wiadome. Nieszczęśli-
wy Xiążę chciał podobno zostać na miejscu, cho-
ciaż groźne okoliczności widział, i tym końcem
wysłał Margrabię de Lima do Paryża. W takiem
przedsięwzięciu trwał do d. 21 listopada; tego
dnia rano wbiegł do Lisbońskiego portu statek
pocztowy Angielski, i przyniósł Xiążęciu tajemne
depesze; zawierać się w nich musiały ważne do-
niesienia i przestrogi, ponieważ Regent natych-
miast sprzęt publiczny i prywatny kazał zabierać
na flotę, między innemi srebro wszystkich Ko-
ściołów stolicy. Sam stanął na okręcie d. 27 ra-
no, Królowa matka iego na drugim z familią; in-
ne napełniły się ludem rozmaitym. Ledwie d. 29
flotta z Tagu wyjść potrafiła na otwarte morze,
gdy G. Junot już pośpieszał, i znajdował się od
miasta na 2 mile tylko.

CASSEL d. 3 stycznia. Obrządek wyko-
nania przysięgi nowemu Królowi Westfalii od-
prawił się d. 1 z przyzwoitą okazałością. W rzą-
dzie i na dworze zaszły wielkie odmiany; odesła-
no naprzód do własney oyczyzny wielu Francu-
zów, którzy tu przybyli w nadzieję umieszczenia
się w służbie woyskowej i cywilney; do obu Król

Hieronim wybiera kraiowców. Wkrótce G. La
Grange złożył woienne Ministeryum, Reinhard
dyrekcyą cel, Rocques kommissoryatu i prowiant-
ską; to samo uczyniło wielu wyższych urzędni-
ków, każdy powraca do Francyi; na miejscu G.
La Grange stanął Morio. Uczony dzieiopis Mu-
ler podziękował za dostojność Ministra sekreta-
rza stanu, wymawiając się słabością zdrowia, przy-
jął jednak obowiązek dozorczy szkół początko-
wych w całym Królestwie. Trzy Akademie zosta-
ły zachowane w całości, Goettingen, Halle, Mar-
purg. Konsyliarzami stanu Król mianował G. Le-
pel, Graffa Buchhof i Professora Leist z Goet-
tingi. Wolfradt zarządza wydziałem sprawiedli-
wości i wnetrznych interessów, Bulow skarbo-
wym i handlowym. Teatr Francuzki przez da-
wnych Xiążąt Bruświckich utrzymywany z Brun-
swicku do naszej stolicy przeniesiono.

WIEDEN d. 13 stycznia. W stolicy na-
szej Architekt Wolfsohn zbudował do zabaw salę
wielką. Mówi dzieło swoje opisując iż kosz-
towała 200 t. złotych rym. podobney niema w Euro-
pie, gasi sławne Londyńskie Vauxhall, Ranelagh,
kościół Flory, ogród Muz, salę Cirku, Harmonii,
Casino, i innego nazwiska sale, ponieważ łączy
jedną w sobie ozdoby wszelkie i wygody, i jakie
inne mają każda w szczególe. Nazwał ją Wolfsohn
salą Apollinową przeto, że w niej zbior jest wszy-
stkiego, cokolwiek piękność, sztuka, i natura po-
dać mogły. Raz pierwszy orwano ją w czasie
teraźniejszych uroczystości.

W armiach Austriackich odmianę następują-
cą zrobić kazano; wszyscy Officerowie i żołnie-
rze rodem z obu Gallicyi mają być w jedno ze-
brani, i rozdzieleni na regimenta, ile ich liczba mo-
że uformować, dopiero wszystkie będą przepro-
wadzone do Królestwa Węgierskiego na leże; w
Gallicyi zaś garnizonem staną same tylko półki
Niemieckie.

Według wiadomości przysłanych z Constanti-
nopola, d. 4 grudnia przybył do tej stolicy Ka-
pitan Basza Seid Ali z flotą Turecką, w której
liczono 2 okręta 3 piętrowe, 9 liniowych, 5 fie-
gat, 1 korwetę; d. 7 dał iemu audyencyą Musta-
fa 4, i obdarzonego bogatym zawoim nazwał
Gazi, to jest zwycięzcą. Kapitan Basza w bitwie
ztoczoney pod Tenedos d. 17 lipca r. 1807 trzy
palce utracił. Angielska flotta krążyć po Archi-
pelagu nie przestała, dozwala jednak okrętom ku-
pieckim zawiać do ciasniny Dardanelskiej, i z
niej wychodzić. Po zakończoney uroczystości
Bayramu Sultan ogłosić kazał w Constantinopolu
i w obozach Wezyra W. zaszły odmiany w urzę-
dach kraiowych. Soliman morderca własnego pa-
na Baszy Bagdadu, potrafił do siebie przywiązać
woysko nad brzegiem Eufratu rozłożone, i skar-
by pańskie zagarnąć; Porta nie widząc sposobu
poskromienia zuchwalca, i wydarcia onem do-
statków niesłusznie przywłaszczonych, potwier-
dziła go na urzędzie Baszy Bagdadu. Rządcano-
wy ma wiadomość, iż między Wehabitami Arabią
naieźdzającymi powstała domowa niezgoda wojnę
zrodziła.